

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 1936—37. 6—8. sz.

1. sz. *Bognár Cecília: Szelekció és osztályozás.* Az iskolai szelekció eszköze az osztályozás, amit nem lehet helyettesíteni „osztályozást pótló kiválogatási módszerekkel”, mint pl. a képességvizsgálatok. Nem szolgálja tökéletesen az osztályozás sem a szelektálást, mert kétségtelenül van nevelő és tanulásra serkentő szerepe is, büntető és jutalmazó, fegyelmező és szorgalmat értékelő eszköz is, ami ellentétben áll az objektív szelekció gondolatával. Mivel azonban nehéz volna megoldást találni, maradnunk kell az osztályozás mellett, csak az fontos, hogy igyekezzünk teljesen objektíven, minden más szemponttól függetlenül osztályozni s csak a ténylegesen elért eredményt vegyük alapul. *Kálmán Ilona: Individuálpaszichológia a középiskolában.* Gyakori panasz, hogy a tanár „nem ért a pszichológiához”, ezért nem tudja megismerni és megérteni tanítványait. A kérdés megítélésénél figyelembe kell venni azt, hogy a tanár „mindig kollektívummal áll szemben” s neki az egyént mint a kollektívumnak a tagját kell tekintenie s ennek a kollektívumnak az érdekeit kell képviselnie. Ebből következik, hogy a „normális” lelkületű tanulóktól eltérő egyéniségekkel szemben sem alkalmazhat különleges eljárásokat s az ilyenekkel szemben legfeljebb négyeszmeközti léphet fel gyógyító pszichoanalitikusként. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jó tanár nem törekszik megismerni minden egyes növendékének a lelkületét. *Dr. Petrich Béla: A német irodalom tanítása a hetedik osztályban és a gyakorlatiasság elve.* Napjainkban gyakran hangoztatják, hogy sokkal gyakorlatiasabbnak kellene lennie a modern nyelvek oktatásának. Szerzőnk a hetedik osztályos német irodalomtörténeti anyaggal kapcsolatban mutat rá arra, hogy nem értéktelen a költői művek tárgyalása sem, mert a tanulók erkölcsi és esztétikai nevelését szolgálják. Ezeknek a tárgyalása is állandóan német nyelven folyik, s ha ez a beszélgetés távol is áll a mindennapi élettől, mégis a nyelvkészség fejlesztését szolgálja, amivel elősegíti a köznapi élet nyelvén való beszélgetést is.

7. sz. *Dr. Kósa Kálmán: Neveléspolitikai és szelekció.* Neveléspolitikánk egyik legfőbb problémáját, a szelekció kérdését, elhatározóan állítják középiskolai oktatásunk elé azok a törvények és rendeletek, amelyek feladatát megszabják s amelyek a „középiskolát a kiválogatottak iskolájának megítéző rangjára” emelik. Ez nem jelenti azt, hogy a középiskola antidemokratikus, csak bizonyos társadalmi rétegek számára fenntartott iskola, hanem azt, hogy mindenkor a nemzet szellemi elitjét nevelő intézménynek kell lennie, amiből következik szelektáló hivatása is. A középiskolát feladata arra is kötelezi, hogy tanítási anyagát úgy válogassa meg és csak annyit nyújtson, ami megfelelő egyetemes műveltséghez juttatja tanulóit a nélkül, hogy túlterhelést idézne elő. A túlterhelés miatt szintén gyakran támadják az iskolát. El kell ismernünk, hogy egyik-másik tanár szakí elfogultságból talán többet követel, mint kellene, de a túlterhelés oka legtöbbször a szülőkben keresendő, akik középiskolába nem való gyermekeiket is oda kényszerítik. Ezeknek a növendékeknek az eltávolítása — a középiskolai oktatás színvonalának a fenntartása érdekében — a szelekció feladata. Ezt a szelektáló munkát iskolapolitikáknak kell támogatnia azáltal, hogy kifejleszti a szakközépiskolák hálózatát, amivel megkönnyíti az itélkező tanár és a szülők helyzetét is. *Dr. Papp Zoltán: A középiskolai szociális nevelés új útjai.* Korunk szociális ellentétei és küzdelmei új feladatokat állítanak a középiskolai szociális nevelés elé. Bár eddig is folyt a középiskolákban szociális nevelés, azt tovább kell fejleszteni addig is, amíg a közgazdasági és társadalmi ismereteket külön nem tanítják. A történelem mellett elsősorban a magyar irodalomtörténet az a tantárgy, amelyet be lehet vonni a helyes szó-

ciológiai szemléletmód kialakításába. Azonkívül az ifjúsági önképzőkörök is bekapcsolhatók a szociális nevelés munkájába, mint azt a miskolci kir. kat. gimnáziumban már meg is valósították, az önképzőkörön belül szervezett társadalomtudományi csoport keretében. *Masszi Ferenc: A középiskolai tanárképzés.* Azt a sokat hangoztatott és nagyon időszerű problémát fejtegeti, hogy középiskolai tanárképzésünkben elsősorban a szakai képzésen van a hangsúly s e mellett „nincs meg vagy nagyon hiányos az emberformáló tanár nevelése.“ Nem megfelelő tanárképzésünk mai rendszere s ezen nem segít a tanulmányi idő felemelése sem. A problémát egyedül a tudós- és tanárképzés intézményes szétválasztása oldhatja meg. *Lemle Rezső: A német nyelv tanításának problémái.* Azt tartja a legfontosabb problémának, hogy a mai óraszám és átlagos osztálylétszám mellett hogyan biztosítható a minél tökéletesebb beszédkészség elsajátítása. Ennek érdekében a beszédkészséget kell a nyelvtanítás középpontjába helyezni s a tankönyveket, a tanítandó anyagot és tanítói eljárásainkat is annak a szolgálatába kell állítani.

8. sz. *Dr. Hajdú János: Nevelés a középiskolában.* Azt bizonyítja, hogy középiskoláinkban az ismeretközlés mellett nem szorul háttérbe a nevelés sem, mert a kettő szorosan egybeolvad, a tanár minden lépése, minden cselekedete egyúttal nevelő célzatú is. Az egyes tantárgyak nagy erkölcsnemesítő erejére és nevelő értékére mutat rá, majd azt hangoztatja, hogy nemcsak az oktatás anyaga, hanem maga az iskola is, mint intézmény és mint társas közösség, valamint a különböző körök és egyesületek is nevelő hatással vannak a tanulókra, nem is szólva az osztályfőnöki órákról. *Dr. Marcinkó Ferenc: Irányelvek a német nemzeti-szocialista történettanításban.* A nemzeti szocializmusnak az egész német életet átformáló törekvése lényegében megváltoztatta a nevelés célkitűzéseit is. A vezéri elvnek és a Vezér akaratának kell áthatnia a történettanítást is s annak alapja csak a nemzeti szocialista világnézet lehet. Nem a tárgyilagosság, hanem a német nép érdekeinek a szempontja a döntő kriterium a történettanításban, amelynek „egyik legfontosabb feladata, hogy egyrészt a vezéri elv helyességét, másrészt a fajtisztaságnak a nép életében való rendkívüli jelentőségét igazolja.“ Végső célja pedig az, hogy a németiségnek a más fajiakkal szemben való fölényét tudatosítsa, megerősítse azt a törekvést, hogy ezt a fölényt csak a Vezér irányításával és a fajtisztaság fenntartásával lehet és kell fenntartani. *vitéz Temesy Győző: A fegyelmezés mesterfogásai.* Az iskolai fegyelmeknek a tanár lelkiületéből, egyéniségéből kell fakadnia, a megjelenéséből, egyéniségéből kisugárzó akaratereőnek kell azt a tanulókból kiváltania. A biztos fellépésnek feltétele az alapos, széleskörű szaktudás, a komolyság és természetesség, amelyek már önmagukban is nagy fegyelmező erőt biztosítanak a tanárnak s lehetővé teszik, hogy minél ritkábban kell külön figyelmeztetéssel fenntartania a rendet. Ezenkívül fontos fegyelmező eszköz maga a tanítás, a tanítói munka értékessége és helyessége s néhány külső tényező is: a tanár hangja, orgánum és tónus szempontjából egyaránt, az órák pontos kezdése és befejezése, a tanulók figyelőképességének állandó szemmel tartása s az ahhoz való alkalmazkodás.

Szalkai Zoltán.

The Schoolmaster. No. 1442. January 1937. London.

G. H. Green: Teachers do too much.

Ha a gyermekeket szabad idejükben megfigyeljük, sokszor tapasztalhatjuk, hogy nem tudnak mit kezdeni, zavarban vannak, nincs kezdeményezés bennük. Miért? Magunk okoztuk e tehetetlenségüket, túl komolyan vettük a teacher szerepét, túlbuzgóságba estünk mint nevelők. Ezt a hibát már legtöbbször maguk a szülők is